

VEČERNI LIST

NEODVISEN DNEVNIK

Cene celoletne po pošti K 40.—, za Ljubljano K 36.—
 • polletna " " " 20.— " " " 18.—
 • četrtletna " " " 10.— " " " 9.—
 • mesečna " " " 3.50 " " " 3.—
 Uredništvo in uprava: Kopitarjeva ulica 6. — Telefon 50.

Insarati: Enostolpna poltista (59 mm široka in 8 mm visoka ali nje prostor) za enkrat po 50 vin., za dva- in večkrat po 45 vin. — Ob sobotah dvojni tarif. — Poslano: Enostolpna poltista K 1.—. — Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob 3. uri popoldne.

Ententa priznala državo SHS.

Posebno poročilo »Večernemu listu«.

Zagreb, 11. februarja. (Izvirno poročilo »Večernemu listu«). Semkaj je došlo iz Zeneve poročilo, glede katerega doslej

še ni dognano, ali je uradno ali ne, ki naznanja, da je ententa formalno priznala državo Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Amerika pozdravlja zedinjenje Jugoslovanov v državo Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Meje določi mirovna konferenca.

Pariz, 9. feb. (Lj. k. u.) Čehoslovaški tiskovni urad poroča: Ameriški državni tajnik Lansing je poslal Jugoslovanom noto, v kateri razlaga stališče vlade Zedinjenih držav napram Jugoslovanom. Lansing opozarja na pripoznanje Jugoslovanov po ameriški vladi in poudarja, da se je s spremembo srbske vlade v vlado Srbov, Hrvatov in Slovencev udeležila združitev jugoslovanskih narodov, katero pozdravlja

vlada Zedinjenih držav. Določitev srbskih mej pa se mora prepustiti mirovni konferenci.

Pariz, 9. feb. (Lj. k. u.) Dun. kor. urad poroča: Kakor javlja »Temps«, je Lansing naznanil dr. Trumbiću, da se bo uradno pripoznanje zedinjenja Jugoslovanov, da se pa mora končno javno ureditev mej prepustiti mirovni konferenci.

Sporazum glede črte Špilje — Radgona — Koroška.

Posebno poročilo »Večernemu listu«.

Maribor, 11. feb. Pri pogajanjih med Slovenci in Nemci se je sredi do 9. ure zvečer za črto Špilje—Radgona dosegel popoln sporazum v tem smislu, da bi jugoslovanska demarkacijska črta tekla nekako ob železnici Špilje—Radgona. Nemška demarkacijska črta bi bila več kilometrov severno, med obema pa bi bil nevtralen pas.

Maribor, 11. februarja. Pogajanja za-

radi črte Špilje - Lučane - koroška meja so se nadaljevala sinoči od 8. do 9. ure zvečer. Do točke Kapla se je dosegel sporazum, tako da bi Lučane bile še v našem ozemlju. Med Špiljami in Ernovcem gre demarkacijska črta ravno v sredi med obema seloma. Od Lučan proti zahodu gre naša demarkacijska črta čez Kaplo in od tam naprej proti koroški meji.

Pogajanja se prekinila.

Nadaljevanje razgovorov danes popoldne.

Posebno poročilo »Večernemu listu«.

Maribor, 11. febr. Glede črte proti koroški meji se zastopniki Slovencev in Nemcev niso mogli zediniti, ker je deželni glavar pl. Kaan zahteval, naj se naša demar-

kacijska črta umakne v dravsko dolino, kar so naši zastopniki odklonili. Vслед tega so se pogajanja prekinila in se začno danes ob 2. uri popoldne znova.

Črta miru.

Snoči so se začela v Mariboru pogajanja o demarkacijski črti, ki naj se potegne med slovenskim in nemškim ozemljem na štajerskem, da se prepreči nadaljnje prelivanje krvi. Pogajanja vodi francoski major Montegu, Slovence zastopajo general Maister, načelnik njegovega generalnega štaba Ankerst, dr. Žerjav, dr. Lajnsič, dr. Rosina. Pogajanja so se pričela na poziv Francozov; povod zanje so bili brezumni nemški napadi na Radgono pred nekaj dnevi.

Pogajanja so trajala do 9. ure zvečer, in se bodo nadaljevala danes ob 2. uri popoldne. Kolikor je mogoče doslej razbrati, se bo na obeh straneh določila demarkacijska črta, katere ne sme ne jugoslovansko ne nemško vojaštvo prekoračiti. Vmes bo nekaj kilometrov širok pas, kateri bo zastražen po nemškem orožništvu, ki bo v dotičnih vaseh skrbelo za red in mir. Sisto minuto, ko bo pogodba podpisana, bodo prenehale vse sovražnosti in se preklicajo vse posledice dosedanjega vojnega stanja, kakor kazni za ubežnike in za uporna mesta. Da se preprečijo nadaljnji napadi po civilnem prebivalstvu, se bo ob demarkacijski črti pobralo vse orožje.

Mi ta mirovna pogajanja iskreno pozdravljamo, kakor smo se odkrito veselili premirja na Koroškem. Čas je, da minejo male praske za posamezne vasi in mostove. Ti krajevni boji so bili posledica nerednega stanja, v katerem je bila Evropa po svetovni vojski, in so se pojavljali med Čehi in Poljaki, med Poljaki in Ukrajinci, med Čehi in Madžari, pri nas med Slovenci in Nemci. Ententa je uvidela, da je tako bojevanje nezmislno, in je poslala v vsa sporna ozemlja svoje komisije, da uredi razmere. V imenu entente posluje tudi francoska komisija v Mariboru in uspeh njenega dela bomo, kakor upamo, videli v najkrajšem času.

Ce se pogajanja ugodno končajo, bomo imeli na severu mir. Odpadla bodo nepotrebna gmotna bremena, štedile se bodo človeške moči, nehala bo sovraštvo. Utihi bo nepotrebni bojni krik, ki je zelo odvračal v teh dneh gospodarskih težkoč, obmejne vasi se bodo umirile, tudi tam se bo začelo redno delo. Zato pozdravljamo črto miru!

Pl. Kaan med poganjanji obolel.

Posebno poročilo »Večernemu listu«.

Maribor, 11. febr. Ob koncu sinočne seje je dež. glavar pl. Kaan omedlel in se zgrudil na tla. Bilo je treba zdravniške pomoči, predno se je zopet zavedel. Pl.

Kaan se je danes odpeljal v Gradec, da poroča o dosedanjih pogajanjih in da pripelje seboj Resslera, Rintelena in novega vojaškega zastopnika.

Francoski pritisk na Nemčijo.

Novi mirovni pogoji.

Budimpešta, 10. feb. (Lj. k. u.) Glasom Čehoslovaškega tiskovnega urada poroča »Az Est« iz Weimaria: Predsednik nemške komisije za premirje Erzberger je prejel dve diplomatski not: eno iz Francije, eno iz Anglije. Zlasti francoska nota je sestavljena v posebno ostrem tonu. Njena vsebina se pritaja. »Az Estovemu« dopisniku se je kljub temu posrečilo izvedeti, da se v tej noti Nemčiji očita, da ni izpolnila premirjevnih pogojev glede oddaje prevoznega materiala in poljedelskih strojev. V isti stvari bo Erzberger dobil tudi ameriško noto. Pod vtisom teh not se je sestal poseben ministrski posvet.

Pariz, 10. feb. (Lj. k. u.) Glasom Čehoslovaškega tiskovnega urada kritizirajo francoski časopisi zelo ostro Ebertov govor. Pravi, da se v njem v novih izrazih kaže stari nemški imperializem, ki na ruševinah svoje nekdanje veličine ni izgubil prav nič na oblastnosti. Nemci še vedno

niso popustili nade, da se bodo rešili posledic vojske. Spričo takega njihovega nastopanja so resni ukrepi, kakor odvzete orožja, zmanjšanje efektivnega števila armade, zasedba Esena ter železaren na Westfalskem, nujno potrebni.

Bern, 10. feb. (Lj. k. u.) Glasom Čehoslovaškega tiskovnega urada je uradna »Nouvelle Correspondance« izvedela iz Pariza, da določajo novi premirjevni pogoji, da mora Nemčija svojo armado skrajšati na 25 divizij in oddati vso svojo artiljerijo, švicarska brzojavna agentura pa je dodatno izvedela, da je to poostreno zahtevo povzročila poročila maršala Focha, po katerem bi mogla nemška armada tekom dveh mesecev šteti tri milijone mož, dočim bi mogli alijanci v isti dobi postaviti samo en milijon 800.000 mož. Nadalje je Foch izrazil željo, naj ententa zasede Ruhrsko dolino z Essenom.

Srbija ali Jugoslavija.

Praga, 10. feb. (Lj. k. u.) Glasom Čehoslovaškega tiskovnega urada poroča pariški »Echo de Paris«, da je v zadnji plenarni seji, ko je generalni tajnik pariške konference Dutasta izustil ime »Srbija«, Pašić zaklical: »Ujedinjeno kraljestvo Srbov, Hrvatov in Slovencev!« S to diskretno popravo je stari minister protestiral proti počasnosti petih velesil, s katero se pomišljajo, priznati ujedinjenje Srbov, Hrvatov in Slovencev v eno samo kraljevino. Potem vprašuje list: »Zakaj in čemu ta počasnost?«

Denarni promet s Trstom.

Dunaj, 10. februarja. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Kakor čujemo, so dunajske banke, ki imajo v Trstu podružnice, prejele odlok državnega urada za finance, da za eksport v Italijo ni nobenih zaprek, čim so izpolnjene vse iz zakona o izbegavanju davka itd. izvirajoče obveznosti.

Češka trgovina.

London, 10. februarja. (Lj. k. u.) Glasom Čehoslov. tisk. urada poroča Brzojavna kompanija službeno: Vlada je sporazumno z alijancami in asociiranimi vlada mi z ozirom na to, da je Čehoslovakom treba pomagati pri vzpostavitvi trgovine z Anglijo, sklenila počenši z 8. februarjem dovoliti trgovino s Čehoslovaško. Trgo-

vinski urad izda v zvezi s tem dovoljenjem posebna trgovska dovolila. Trgovci se opozarjajo, da so transakcije s tvrdkami v Čehoslovaški republiki, ki so posredovalke za tvrdke v Nemčiji, v Nemški Avstriji ali na Ogrskem, na podstavi zakona, ki prepoveduje trgovino s sovražniki, nedopustne.

Poljska mornarica.

Berlin, 10. februarja. (Lj. k. urad.) Glasom Čehoslov. tisk. urada poroča »Berliner Tageblatt« iz Berna: Kakor javljajo z zanesljive vojaške strani, se je v Modlinu ustanovila poljska flotilja na reki Visli. Poveljuje ji neki bivši avstro-ogrski admiral. Moštvo nosi mornariški kroj, na čepicah pa napis: »Poljska mornarica«.

Čehi na mirovnem posvetu.

Haag, 10. febr. (Lj. k. u.) Glasom Čehoslov. tisk. urada priobčuje londonska »Morning Post« dobeseden govor, ki ga je na mirovni konferenci imel čehoslovaški minister za zunanje stvari dr. Beneš. List piše: Ko je danes ob treh popoldne bila otvorjena seja desetčlanskega odseka, so bili čehoslovaški odposlanci pozvani, naj osvetle svoja vprašanja, kar je storil dr. Beneš. Obrazložil je, kako so Čehoslovaki kot narod izza prvega početka vojne tja do najtemnejših trenutkov te vojne nastopali zoper habsburško monarhijo ali dinastijo, njeno vtelešeno predstaviteljico. Policija je Čehoslovake zasledovala, toda

njihovi voditelji so bili v tesni zvezi z ententnimi deželami in za to svoje politične smeri niso določali samo raz svoje narodnostno stališče, marveč tudi v mednarodnem interesu. Bili so v vseh ozirih zvesti ententi. Dr. Benešev govor je izzvenel z ugotovitvijo, da so Čehoslovaki na mirovno konferenco prišli navdani z istim duhom. V svojih izjavah je dr. Beneš povedal, da obsega nova čehoslovaška država trije deželi: Češko, Moravsko in Šlezijo. Raz zgodovinsko stališče o tem ni treba razpravljati, ker so vse te tri dežele od nekdanj spadale skupaj in tvorile deželo češke krone. Seveda treba pripomniti, da je na Češkem znatno število nemških naseljenikov, toda to je stvar posebnega vprašanja. Zaradi tešinskega ozemlja je med Čehoslovaki in Poljaki nastal konflikt. Ali spada Slovaško k republiki, ali ne spada k njej, ne more tvoriti posebnega problema, ker ni dvomno, kje naj potekajo slovaške meje. Na podstavi madjarskih statistik rešitev tega vprašanja ni mogoča, ker je madjarska vlada s pomočjo svoje statistike slovaško deželo vedela zmanjšati tako, da je bila na zemljevidih videti kaj neznatna. Čehoslovaki zahtevajo, da naj južna meja nove čehoslovaške države poteka ob Donavi, potem pa vzdolž goriskega vznožja do reke Tise. Poseben problem, o katerem je treba govoriti v tej zvezi, je vprašanje Karpatskih Rusov, ki stremijo za združitvijo s čehoslovaško republiko. Drug problem tvori bodočnost Lužiških Srbov, tega poslednjega preostanka Polabskih, ali bolje rečeno, Baltiškikh Slovanov v Nemčiji. Čehoslovaki smatrajo, da je njihova sveta in moralna dolžnost, mirovni konferenci predložiti zahteve Lužiških Srbov. Čehoslovaki Lužiških Srbov ne reklamirajo zase, marveč samo pozivljajo mirovno konferenco, naj n kar nemških narodov ne potaplja v nemškem morju. To vprašanje je v veliki meri prav tako politično kakor moralno. Mnogo težavnejši za čehoslovaško republiko je problem tržaške luke, ki jo Italijani zahtevajo zase in čehoslovaških odnošajev do nje. — Dr. Benešev govor je trajal tri ure in je v istini zelo ugodno vplival na mirovno konferenco. Mnogo posebnih vprašanj, ki jih je dr. Beneš sprožil v tem svojem govoru, je odkazanih komisiji, ki bo mirovni konferenci predložila posebne, na ta vprašanja nahajajoče predloge.

Nova nemška vlada.

Weimar, 9. svečana. (Lj. k. u.) Čehoslovaški tiskovni urad poroča: Sedaj kroži nastopni ministrski imenik, ki ga seveda še ni smatrati končnoveljavnim. Ministrski predsednik: večinski socialist Scheidemann; podpredsednik: demokrat Payer; minister za deželno brambo: večinski socialist Noske; državni urad za delo: socialist Bauer; državni gospodarski urad: socialist Avgust Müller; za državni urad za prehrano in za demobilizacijo: imenovana bosta dva večinska socialisti, katerih imeni še nista znani; minister brez portfelja: bo sedanji poverjenik Laube. Razen teh socialističnih ministrov bodo še nastopni ministri iz meščanskih strank imenovani.

državni urad za notranje stvari: dr. Preuss (demokrat); državni minister za finance: Schiffer (demokrat); minister brez portfelja: Hausmann ali Petersen (demokrata). Petersen je v Hamburgu senator in sedaj prvič v državni zbornici ter velja za enega najodličnejših zastopnikov demokratske stranke. Državni kolonijalni urad: Erberger (centrum); državni poštni urad: Stegerwald (centrum); državni urad za pravosodstvo: Bell (centrum). Državni tajnik za zunanje stvari ostane grof Brocksdorff-Rantzau.

Nemška skupščina prepočasna.

Weimar, 10. febr. (Lj. k. u.) Čehosl. tiskovni urad poroča: V političnih krogih se močno kritikuje počasno delovanje narodne skupščine. Pričakujejo, da bo v prihodnjih dneh vlada sestavljena.

Francosko-italijanski kongres.

Pariz, 9. feb. (Lj. k. u.) Jugoslov. dop. urad poroča: Jutri se sestane v Lyonu francosko italijanski kongres, ki ima nalogo urediti trgovinske in prometne zadeve, ki se tičejo Italije in Francoske.

Kako je bilo s Szent Istvanom?

»Riječ SHS« poroča iz prvega virar: 6. julija 1918 ponoči je iz Vele Luke na otoku Korčuli pobegnulo na stari ribiški ladji v Italijo sedem otočanov: trije infanteristi in štirje mornarji, ki so bili nekaj časa doma na dopustu. 9. julija so se izkrcali pri rtu Monte Gargano v mestu Vieste. Javili so se oblastem in rekli, da nočejo več služiti Avstriji in da vedo za nameravano važno vojaško akcijo. Italijani jim niso verjeli in jih zaprli. Kasneje so jih odpravili v Brindisi, kjer so jih znova zaslili in tu so povedali, da bo dne 15. julija odplula divizija avstrijske vojne mornarice iz Pulja v Kotor. Niso jim hoteli verjeti, vendar so jih na predvečer označenega dne zavezanih oči odvedli na pomorski tank in na odprto morje, kjer so jim odvezali oči in jim rekli, da jamčijo s svojim življenjem za istinitost izpovedbe. Odpluli so v smeri proti Zadru in se v bližini mesta ustavili. Tu so čakali na avstrijsko brodovje, ki ga pa dolgo ni hotelo biti. Končno se je pa le pojavilo in italijanski tank je drzno prodril skozi dve vrsti torpedovk in torpediral dreadnought »Szent Istvan«, ki se je potopil. Poskušali so torpedirati tudi »Tegetthof«, a ga niso pogodili. Nato so s težko muko rečno ubežali. Italijani so sedaj sedmoro Dalmatincev gostili in slavili, a ne dolgo. Ko so jih namreč vračali, da-li Dalmatinci žele priti pod Italijo, so fantje to odločno zanikali. Tedaj so trojico infanteristov, ki so bili medtem na lastno zahtevo uvrščeni v jugoslovansko legijo — zapodili s fronte v Cassino, kjer je bila tudi četvorica mornarjev. Tu so jih silili, naj prisežejo italijanskemu kralju, kar so pa Dalmatinci odločno odklonili. Nato so jih poslali v Nocero Umbra, kjer je bil tabor jugoslovanskih častnikov. Od tu so jih po pólomu na fronti ob Piavi na njih

zahtevo odpravili v Solun, kjer so vstopili v francosko vojsko. Eden teh vojakov — Radoslav Farčić — se je sedaj na pofu domov mudil v Zagrebu in poleg gornjega povedal še to, da so Italijani pred mesecem dni na Korčuli aretirali njegovega očeta in brata Antona, ki je radi svojega jugoslovanskega prepričanja tri leta trpel po avstrijskih ječah. Oba so odvedli v Italijo. Tako delajo torej Italijani vsepovsodi z Jugoslavlani, katerim edino se imajo zahvaliti za svoje cenene »zmage« na morju in na kopnem! Po pravici je rekel Farčić, da mu je žal, da je takim »zaveznikom« pomagal. Ali tudi za Italijane pride dan obračuna!

Iz pokrajine.

kr Jugoslovanski dijak, obisk vaeučilišča in tehnike v Pragi! Minister-poklanik Hribar v Pragi je na intervencijo poverjenstva za uk in bogočastje brzojavil, da jugoslovanski visokošolci morejo biti sprejeti na vsučišče v Pragi, tehniki naj se pa obrnejo na tehniko v Brno, ker je praška tehnika že prenapolnjena. Medicincem so se dovolile vse ugodnosti, katere uživajo, odnosno katerih bodo eventuelno deležni češki medicinci. — Dr. Karel Veřstovšek, l. r. Poverjenik za uk in bogočastje.

kr Svetinje za invalide. Celjski, ljubljanski in tržaški pešpolk so potom poveljstva II. vojnega okrožja čarovali v korist slovenskim vojnim invalidom in slepcem: 136 srebrnih svetinj II. razr., 5 srebrnih svetinj I. razreda, 11 vojnih zaslužnih križcev, 4 srebrne »Signum laudis«, 2 zaslužna križca s krono, 2 zaslužna križca.

kr Naše nove zesevinarske znamke. Prijatelj našega lista nam piše: Te dni sem kupil v trafiki 20 desetvinarskih znamk. Zapazil sem takoj, da so zelo slabo gumirane. Ko sem napisal sedem pismen, sem jih prilepil nanja. Čez par ur jih vtaknem v žep, da bi jih vrgel v bližnji nabiralnik. Ko jih hočem vreči noter, zapazim, da na treh ri znamk. Sežem v žep in privlečem ti papirčke — znamke na dan. To je dovolj dokaza, da so rečene znamke preslabo gumirane. Slabo gumirane pole bi se morale škarirati, da ne bo občinstvo zastonj kupovalo znamk in imelo potem še neprijetne in neprijetnosti.

kr Kako postopajo Italijani z ženami! Ko so prišli Italijani v Rabac, so nastanili v šoli vojake, učiteljico pa so odtirali v sosednjo vas. Ko so po enem mescu vojaki odšli in se je učiteljica vrnila, je videla, da je iz šole zmanjkalo več stvari. Ko je izračunala škodo, jo je nesla na laško poveljstvo, da se ta škoda plača. Tu so jo pa zgrabili, peljali v Trst, zaprli jo med prostitutke in jo zaslili šele čez 22 dni. Sodnik jo je vprašal, zakaj noče biti Italijanka. Ko so jo izpustili, je morala podati v časopisih izjavo, da niso napravili vojakov nobene škode. Tako so začeli s kulturnim delom.

kr Italijanska trgovina na Reki. Kakor poročajo hrv. listi, so spravili Italijani na Reko velike množine različnega blaga, ki ga zamenjujejo s Hrvati za surovine.

kr To so bogataši. Podravina je znana kot najbogatejša pokrajina Hrvatsko-Slavonske. To se je pokazalo tudi ob žigosanju denarja, ko so samo v Gjurjjevcu prinesli žigosat za okroglo 6,300.000 kron bankovcev.

kr Železničarskemu štrajku v zasedenih krajih so se 6. t. m. pridružili iz solidarnosti tudi reški železničarji.

kr Kruh v Zagrebu. Od 4. t. m. pečejo v Zagrebu kruh iz 50 odstotkov pšenične in 50 odstotkov koruzne moke. Hleb, ki tehtja 31 dek in je narejen iz nulerice in koruzne moke, stane 1 K 12 vin., enak hleb iz moke št. 2 in koruzne moke 72 vin.

kr Klavnico v Novem Sadu bodo razširili, tako da bo mogoče v njej zaklati vsak dan po 500 prešičev.

kr Promet v Srbiji je sedaj urejen takole: Železniški promet se vrši od Skoplja do Vranje in od Leskovca do Niša. Med Vranjo in Leskovcem vozijo angleški avtomobili. Med Nišem in Belgradom in obratno vrše promet francoski avtomobili. Iz Smedereva vozijo na Čuprijo preko Palanke in Lapova vsak dan po štirje vozovi, ki morejo sprejeti do 40 potnikov z največ 30 kg prtljage. Vožnja v avtomobilih je brezplačna, a zasebni potniki se sprejemajo le v toliko, v kolikor ostane prostora poleg službenih potnikov.

kr Srbsko paroplovno društvo obstoja od leta 1890. Delniška glavica znaša 3 milijone dinarjev; delnice so večinoma v rokah raznih upravnih korporacij. Država jamči delničarjem za 60stotno dividendo. Društvo ima 11 parobrodov s 4680 tonami in 18 pontonov. Za poslovanje vzdržuje društvo 20 agencij. Društvo vrši večinoma lokalni promet. V zadnjem letu društvenega delovanja so društvene ladje prevozile 27.515 ton blaga in 430.726 potnikov. V Čukarici ima društvo popolnoma urejeno delavnico za poprave ladij in veliko zimsko luko. Društvo je tudi lastnik rudnika »Alisara« pri Brzi Palanki.

kr Bogat plen. 7. t. m. so zaplenili na zagrebški državnem kolodvoru sedem vagonov manufakturnega blaga in en vagon riža, namenjenega v Budimpešto. V vsakem vagonu so dobili po enega Italijana kot tihotapsko stražo, ki je spremljala blago iz Reke. Italijane so zaprli in blago zapečatili, dokler vlada končno ne odloči o usodi obojega.

kr Cene platinu so v Zagrebu znatno padle; dočim je stalo domače platno še pred tednom dni 32 K meter, so ga prodajali 7. t. m. po 20 K meter.

kr Zagreška trgovska in obrtna zbornica je v svoji seji 7. t. m. sprejela resolucijo proti italijanskemu nasilju in sklenila podpirati zahtevo, da se Medmurje pripoji varaždinski županiji. Sprejeli so proračun za leto 1919, ki izkazuje 280.000 Z dohodkov in 205.502 K izdatkov, od tega 109.142 K osebnih, 51.000 K stvarnih, 34.000 K strokovnogospodarskih in 11.000 K izrednih. Dohodki temelje večinoma na 50stotnih nakladah. 2000 K bo dala zbornica za tehniko v Zagrebu, 50.000 K pa pokojninskemu zakladu za svoje uslužbenice.

Iz Ljubljane.

1 Organisation franko — slovene. Seja novoizvoljenega odbora se vrši v sredo, dne 12. t. m. ob 8. uri zvečer v organizacijski pisarni, Narodni dom I. nadstropje levo, soba št. 6. Vsi odborniki naj pridejo zanesljivo in točno. Slavnostna akademija francosko slovenske organizacije o priliki njene ustanovitve se vrši v nedeljo, dne 16. t. m. ob 11. uri dopoldne v Narodnem gledališču. Vspored se objavi pozneje. Člani organizacije, ki so dostej prijavili svoj pristop, imajo prednost do vstopnice in znižano ceno. Člane dobe vstopnice v organizacijski pisarni v Narodnem domu do četrtega zvečer. V petek in soboto prodajale se bodo vstopnice tudi za nečlane pri blagajni narodnega gledališča.

1 Gasilska župa ljubljanska je imela v nedeljo, 9. t. m., skupni občni zbor. Zastopanih je bilo 28 društev. Odsotna so bila: Horjul, Polhov gradec, Zgor. Kašelj in Zalog. Soglasno so bili izvoljeni: načelnik Fran Barle (Ljubljana), podnač. Ahlin Vinko (Ježica), odborniki: Mavrer Vilko (Spod. Šiška), Zupan Fran (Moste), Drabler Anton (Borovnica), Arhar Jožef (Vižmarje), Malavašič Venčeslav (Vrhnika); namestnika: Gašperin Ivan (Vič-Glince), Tomšič Ivan (Vrd); župni poslovodja: Janko Hojan (Ljubljana); pregledniki računov: Kadunc Anton (Ljubljana), Graul Fr. (Zgor. Šiška), Rojina Ivan (Sp. Šiška). — Kot župno odposlanstvo za občni zbor jugoslovanske gasilske zveze Ljubljana se je določilo ves odbor ter še sledeče zastopnike: Makovec Jožef (Moste), Bernik L. (Sp. Šiška), Zalar Jožef (Borovnica), Dintar Anton (Ljubljana), Kušar Jakob (Notranje gorice), Grom Tomaž (Stara Vrh.), Štrukelj Fran (Gameljni), Lenarčič Ivan (Bevke), Jezik Ivan (Pirniče) ter Pečnik Maks.

1 Ljubljana—Beograd. Oficirju, ki bi dal na razpolago svoje stanovanje v Beogradu, dam svoje v Ljubljani, obstoječe iz dveh sob in kuhinje. Ponudbe pod šifro »Beograd 1047« na upravo tega lista.

1 Mesa goveji mesarji do sobote ne bodo oddajali, ker »Vnovčevalnica« ni dostavila živine.

Politična kronika.

p Dijaki na Dunaju. K dejstvu, da so izgnali jugoslovanske dijake iz dunajskega vseučilišča, je pripomnila »Arbeiter Zeitung« tole: »Ta izgon dijakov se je izvršil kot povrnitev za mariborske dogodke. Kot moramo iste ožigosati (!) tako se moramo zoperstaviti tudi sklepu voditeljev visoke šole, ki se hoče maščevati nad nami, ki tega niso zakrivali. Posledice so jasne. Jugoslovanski oblastniki bodo izvajali nove povrnitve na ondotnih Nemcih in nemških napravah. Tako se vedno huje pritisne vijak, ki smo se ga priučili v štiriletni vojni. Ali ni v krogu akademskih osebnosti nobenega, ki bi opozoril na to? Mi moremo to komaj verjeti in na vsak način zelo obžalovati.« Tako piše list, ki mu je ostalo po vsem tem, kar smo doži-

veli zadnja leta, še največ možgan in poštenosti, če je komu to prav ali ne.

p Masaryk o laško-jugoslovanskem sporu. Dopisniku »Neue Freie Presse« je Masaryk na vprašanje: »Kako stališče zavzema češko-slovaška republika proti jugoslovansko-laškem sporu?« odgovoril takole: »Popolnoma nevtravno. Z jugoslovanskim ljudstvom živimo že dolgo časa v prijateljskih stikih, z Italijo pa smo se med vojsko pobližje spoznali. Italijani podpirajo naše zahteve in oborožujejo našo armado v Italiji. Iz teh razlogov moramo biti nevtralni.«

p Mirzel curek vođe za Jugoslovane. Kje pa je? »Freie Stimmen« vedo. Pasič je baje dejal v nekem pogovoru, da se dajo v ozemlju bivše Avstro-Ogrske, ki je jezikovno tako mešano, težko potegniti prave meje. To listu »Freie Stimmen« silno ugaja in Pasič mu je celo simpatičen. Gleda naj, da se končno ta simpatija ne sprevrže v bridko jezo in žalost. Misli namreč, da je stem zadeta ljubljanska vladna politika. List naj nikar ne misli, da bo Pasič pustil Nemcem kraje, v katerih so oni le v mestih bolj znatno naseljeni, a ima drugače dežela slovensko lice. Tako naiven Pasič ni kot mislijo naivne »Freie Stimmen«.

p Izigravanje agrarne reforme. Vukovarska »Nova Dob« poroča, da nekateri tamkajšnji vojni bogataši, ki so za časa vojne nakupili mnogo zemlje, sedaj to zemljo spričo napovedane agrarne reforme hitro prodajajo ali zadolžujejo. List poziva vlado, naj temu hitro napravi konec.

p Srbski državni dolgovi. Srbija je odplačila in obrestni svojih državnih dolgov začasa vojne v inozemstvu potom svojih bank redno izplačevala. Sedaj bodo naknadno izplačali kupone tudi lastnikom državnih papirjev v Srbiji.

p Agrarno reformo na Ogrskem začno izvrševati tekoči teden. Parcelacijske komisije bodo delovale na 100 krajih. Parcelirala se bodo vsa posestva, ki obsegajo nad 200 oral. Parcele bodo znašale po kakovosti zemlje od 20 do 50 oral.

p Slabo kaže politični barometer za združitev Nemške Avstrije z Nemčijo. — Preko Genfa namreč prihaja poročilo, da je izjavil francoski ministrski predsednik, da Francija ne prizna združitve.

p Svojo »Staatssprache« so dosegli Avstrije, marveč v svoji nabogljeni Nemci vendarle, seveda ne v okviru bivše ški Avstriji. Ustavni odsek ja sklenil opravičnik, v kateri določa nemščino kot edini razpravni jezik za nemške konstituante.

p Nemci upajo. Čehoslovaški tiskovni urad poroča: Predsednik Seitz, ki se je včeraj vrnil iz Berna, je opisal tirolskim poslancem svoje vtise v Bernu. Izjavil je, da ima tehtne razloge za to, da meni, da ne bodo ugodili italijanskim zahtevam po nemški južni Tirolski.

p Kaj pišejo o boljševikih. Iz Breme- na nekdo opisuje to le slike: Delavski shod. Najradikalnejši skrajne levice se postavi pred množico: »Sodrug! Vi odločitel Ne 4 marke na dan, 4 krat 4 zahtevajte. Papirja je dosti. Naj tiskajo nove bankovce. Stavite najvišje zahteve! V ti mi-

nuti je postal Bremen komunističen. — Druga: »Tovariši, delavci! Mesto stoji pred bankerotom. Sedem tisočev brezposelnih je nemogoče izplačevati tako visokih podpor. Pustite od vaših trideset mark dnevne mezde le tri marke za brezposelne tovarišče.« Klici: »Preki sod! Linčajte lumpa!« — Tretja: Pripovedujejo malo zgodbi- co, ki jo ve že vsak. Včeraj je bil prostozidarski vojak, danes je vladar, ki odločuje srečo ali nesrečo nad tristo tisoč ljudmi. Vodja vojaškega sveta. Njegova žena, bivša perica, je kupila v znamenju nove časti v prvovrstni prodajalni kostum za 800 mark. »Kam bomo kostum poslali?« je vprašala prodajalka. »Poslijte ga gospe svetnici N...« — Tako pišejo nemški listi.

p Zastopstvo Libanona v Parizu. V Pariz je prišlo zastopstvo Libanona, ki sestoji iz dveh Maronitov, enega grškega ortodoksa, enega Druza, enega Mohamedanca in enega Malehita. Ti zahtevajo podpore francoske vlade za kulturni napredek dežele in hočejo garancij za svobodo Libanona.

p Laški šmok zavija. »Narodna politika« javlja, da se italijanski časopisi na grd način poslužujejo citatov iz našega časopisa, ki jih na svoj način zavijajo in komentirajo. Kaj hočejo s tem doseči, je jasno. Nemški šmok in laški šmok sta v tem oziru vdana bratca.

Žena.

ž Znanost in ženska enakopravnost. Zabavno je zasledovati, kako so si nasprotniki in zagovorniki ženske enakopravnosti vdinjali znanost v boju za svoje mnenje. Tako so n. pr. nasprotniki ženske enakopravnosti iz vsega početka trdili, da je dejstvo, da je bila ženska v vseh časih in pri vseh narodih podrejena možu, najboljši dokaz njene manjvrednosti, kajti »vse je modro urejeno«. Prijatelji ženskega gibanja so pa odgovarjali, da je ravno velika starost te uredbe sumljiva, kajti Spencer pravi, da »prvotne sodbe človekove le redkokdaj kažejo pravilno snovanje misli«. Opozarjajo, da je stališče žene pri divjih narodih najnižje, dočim se pri kulturnih narodih čimdalje bolj dviga. To je najboljši dokaz, da je podrejenost in državljanska brezpravnost ženske zmota, primitivnih narodov. Še drugi pa pravijo: »V začetku je bila ginekokracija« t. j. vlada žensk. O. T. Mason pripoveduje, da je imela žena v tistih časih edino pravico nad otrokom in važne predprave v občinskem svetu. Tudi iznajdljivost ženskega duha se je tedaj v veliki meri udeleževala, saj se je imel človek njej zahvaliti za vsa preprosta bišna, poljedelska, lončarska, pletarska, prejska in podobna orodja. Kaj so porekli na to nasprotuliki? Posegli so po Spencerjevih besedah in rekli: »Tudi v tem vprašanju se je človek najprej zmotil in šele pozneje spoznal pravo«. — Nekateri feministi so navajali kot vzrok ženske podrejenosti njeno telesno šibkost. Toda drugi prijatelji ženskega gibanja pa pravijo, da temu ni tako, češ: pri divjih narodih, kjer je razlika v telesnih močeh med možem in ženo najmanjša, je ženska najbrezobzirnejše pod-

rejena, v prosvetljenih narodih pa, kjer je telesna razlika razmeroma mnogo večja, živa ženska mnogo več pravic. Antifeministi pa pravijo, da temelji ženska podrejenost v njeni duševni inferiornosti, manjvrednosti. Toda, odgovarjajo feministi, kako pa to, da ženska v časih visokega kulturnega razvoja naenkrat pokaže voljo do svobode, zahteva državljanske pravice in kaže vročo željo po udeleževanju v državnem življenju? Ako bi bila ženska duševna inferiornost prirojena, potem bi bili taki pojavi pač izključeni. Pa še nekaj: Če bi bil moški v dno duše prepričan, da je podrejenost ženske naravna posledica njene duševne nesposobnosti, potem bi se bil ob tem dejstvu kot ob sebi umevni uredbi popolnoma upokojil in ne bi bil čutil potrebe, še posebej govoriti o njej in jo vedno iznova utemeljevati, kakor se je to dejansko godilo in se še godi. — Morgan pravi, da je klasična civilizacija propadla zato, ker je bila nesposobna, da bi bila razvila žensko, antifeministi pa trdijo ravno nasprotno. — Broca je prvotno menil, da izvira manjvrednost ženske iz posebnosti ženskih možgan; kasneje je to izrecno preklinal, a kljub temu ga antifeministi še vedno navajajo kot pričelo gornjega mnenja. — Dolgo časa so se nasprotniki ženskega gibanja sklicevali na to, da ima ženska manjšo glavo nego moški, kar je najboljši dokaz njene inferiornosti. Ko je pa znanost napredovala, so prišli na to, da je razmerje med težo telesa in obsegom glave, takojmenovano »relativna kapaciteta črepije«, za storilno sposobnost važnejša nego »absolutna«; ta kapaciteta je pa pri ženski večja nego pri moškem! — Ustroj kosti je pri ženski podobnejši otroku. Tudi to je za antifeministe dokaz, da je narava sama hotela žensko manjvrednost in podrejenost. Havelock Ellis je pa znanstveno dokazal, da se človek ne razvija do zrelosti »navzgor«, marveč le do tretjega leta; od tega leta dalje se vse proporcije človeškega kostnega ustroja vedno bolj bližajo količinskemu razmerju pri divjih narodih in opičjim proporcijam, kakor ima tudi opica, ko se skoti, najbolj človeku podobne proporcije glave in telesa, kasneje pa se čim dalje bolj oddaljuje od njih. Otrok kaže torej oblike daljnjih bodočih rodov ali če hočemo: »naddloveka«. Ženska, ki ostane otroku podobna, je bodočemu človeku potemtakem podobnejša, bližja nego moški in moremo to dejstvo pač preje tolmačiti v nasprotnem smislu, nego ga tolmačijo antifeministi. — Bischoff je svoj čas učil, da so ženski možgani približno za 100 gramov lažji nego moški. Tega so se z veliko vnemo oprijeli vsi nasprotniki ženskega gibanja in gradili na njih vse svoje razloge proti ženski enakopravnosti. Dejstvo, da so našli pri marsikakem idiotu izredno težke možgane in da so imeli nekateri veliki duhovi zelo majhno črepijo (n. pr. Voltaire), tega »dokaza« ni omajalo, ker so se še vedno lahko sklicevali na visoko povprečno težo pri nadarjenih. Ugovor, da je kakovost možgan, število in razdelitev možganskih celic najbrže važnejša nego količina, so antifeministi hladno odklonili. Toda prišel je čas, ko so se ravno tega ugovora ra-

dostno oklenili. Nepristranski učenjaki so namreč opozorili, da more imeti pomen za duševno sposobnost edino-le razmerje med težo telesa in težo možgan. Ko se je nato pokazalo presenetljivo dejstvo, da ima ženska višjo relativno težo možgan, da ima v primeri z možem pravzaprav 340 gramov možgan preveč, — tedaj so se spomnili gornjega ugovora in ga sprejeli v svojo orožarno. — V časih, ko se ni bilo znano, da prihaja posebnost moškega čela od večjih zračnih votlin, so antifeministi izrabljali večje moško čelo seveda v smislu svoje dogme o inferiornosti ženske. Čelo so imenovali sedež mišljenja in med laiki se še danes govori o »čelu mislecev«. Razni znanstveniki so dokazovali, da je žensko čelo slabše razvito nego moško ter so imenovali žensko »Homo parietalis«, moškega pa »Homo frontalis«. Kasneje sta pa Eberstaller in Cunningham dogmala ravno nasprotno, da je čelna lobanja pri ženski bolj razvita nego pri moškem! Sedaj so antifeministi takoj presedlali in naglašali, da se čelna lobanja nikakor ne more imenovati sedež višjega miselnega dela; da, sedaj so povedali celo to, da je čelna lobanja pri opici v razmerju z ostalo lobanjo sploh večja in da imajo slaboumni mnogokrat nenavadno veliko čelno lobanjo. — Sedaj so začeli naglašati, da je sedež mišljenja v parietalni lobanji in dokazovati, da je le-ta pri moškem bolj razvita nego pri ženski. Sedaj so moškemu nadeli naziv »Homo parietalis«, ženski pa »Homo frontalis«. — Bodi dovolj! Če iz navedenega se da spoznati, kako nezanesljiva je božja hčerka znanost, kadar se vdirja majhnim ljudem.

Z Jugoslovansko žensko gibanje. Srbski in hrvatski listi poročajo, da snujejo Belgrajčanke veliko žensko organizacijo, ki naj se razširi po celi kraljevini SHS.

Težka pot velike umetnice.

Med gledališkimi igralkami ni veliko osebnosti — v katerem stanu jih je? — osebnosti, ki bi te brez ozira na njihovo umetniško sposobnost silile, da se ustaviš pred njimi v spoštljivi razdalji in se vanje zamisliš... Ena izmed teh redkih izjem je Marija Mayer z dunajskega dvornega gledališča. Ne zanima nas tu kot igralka — kdo izmed nas jo je ali jo bo videl igrati? — marveč kot osebnost, kot žena. Rodila se je kot hči potujočega »komedijanta« v znanem zelenem vozu, in od svojega 10. leta dalje je morala po vaseh in sejnih za skorjico kruha nastopati na »odru« svojega očeta, zastrtem z umazanimi vdečimi cunjami. Nepopisno bedna je bila njena prva mladost, bogata edino le na pomanjkanju, ponižanju in pravi, resnični lakoti. Vendar je že takrat vse skrivnostne globine svojega srca posvetila enemu idealu: dramatični umetnosti. Prišla je v gledališče. Tu ji ni bilo prihranjeno nobeno razočaranje, nobena kruta iztreznitev, komaj katera ostudnost in tudi ne pomanjkanje in lakota. Spomin na temno, žalostno mladost jo je neprestano spremljal, bila je čudno resna in se umetnosti na ljubo ni hotela odpovedati svoji pravi notranjosti. Umetnost se je mo-

rala prililiti njej, in ker je ona v resnici bila nekaj velika in globoka duša, zato je končno zmagala tudi njena umetnost, vsa zamišljena in trpka, razglablajoče zatopljena, skoraj moška. Na moško dušo spominja tudi njena neizmerna častihlepnost — izvirajoča po njej vsekakor iz globoke rane, ki jo je njenemu ženskemu ponosu vsekala žalostna mladost. V Berlinu je slavila njena umetnost prve zmage. Nato so jo klicali na Dunaj, in sicer v dvorno gledališče. Toda vedno resna in preudarna je zaenkrat odklonila dvorno gledališče in sprejela angažma na novootvorenem dunajskem Ljudskem odru. — In res: ljudstvo je globoko umelo umetnost proletarske hčere in jo hvaležno dvignilo na višek slave. Tedaj je Marija Mayer vedela, da je zrela za Dunaj in je sprejela mesto v dvornem gledališču. — Marija Mayer nič ne prikriva, da ima svojo najboljšo umetniško moč zahvaliti notranji zvestobi do svojega preprostega rodu, do bedne otroške dobe, do bolestitolne mladosti, svojih mnogoletnih osamljenosti. Nikoli in v ničem se ni ravnala po zgledu tistih pisanih gledaliških princezin, ki jih obdajajo vonji po lepoticah pa govorice o ljubezenskih pustolovčinah in aferah. Sama o sebi pripoveduje: »Pozno sem se naučila smejeti in biti vesela in še danes čutim vso težo, ki so mi jo boji take mladosti položili v kri. Poslej sem se izkvarila v »velik odano«; no, malo mi je za tisto sijajno družbo, v kateri »se človek ne dolgočasi«. Pravzaprav živim še zmerom v tisti samotji, ki sem jo v svoji zgodnji mladosti mnogokrat tako mučno občutila. Danes seveda imam svoje knjige, par lepih slik, glasbo, nekaj pametnih in razumljivih ljudi, mojo umetnost. Gledališče sem kljub vsem bojem in trpkim izkušnjam ali morda baš zaradi njih vedno fanatično ljubila, dobesedno živim prazaprav samo tiste hipe, ko stojim na odru. Časih se mi seveda zdi, da so se ravno tu komaj še uresničile moje umetniške želje, da močega čakanja, ki je izpolnilo vso mojo potrpežljivo in dolgo razočarano mladost, še ni konca. A potem pač upam, da tudi moj čas že še pride. Potem se zatečem h knjigi, zatoim se v sliko ali pa višem kot mlada deklica dolga pisma prijatelji, ki živi nekje in spominam se, da so bila naidraščenejša srečanja v mojem življenju tista, ko sem se seznanila z ljudmi, ki so bili v svoji najgloblji notranjosti osamelci.«

Po svetu.

S Spominška palača v Parizu. Ministrski predsednik Clemenceau je odobril izdelani načrt za zgradbo narodne spominške palače. V ti palači bo cela vrsta dvoran in galerij, v katerih bodo izloženi portreti 1.400.000 mož, ki so padli v svetovni vojski. Obenem bo v ti palači šola za vojno zgodovino in muzej. Palača bo okrašena s freskami francoskih umetnikov, ki bodo predstavljale znamenite bitke te vojske. Ta načrt morate sprejeti obe zbornici. Upajo, da ga potrdita.

S Zvonovi zmage westminsterske opatije. Šest zvonov westminsterske opatije bo zopet izročeni svojemu namenu:

zvonili bodo v slavo zmage. Že prve dni zmage so hoteli zvoniti, a spoznali so, da zvonovi trenutno niso rabljivi. Popraviti so jim morali korenine. Ti zvonovi so za Angleže velike zgodovinske važnosti. Deloma so bili vlti v 15. in deloma v 16. stoletju. Z njimi so zvonili le ob redkih prilikah. Ti zvonovi imajo čudovit lep glas, kot redki zvonovi v državi. Težko čakajo Londonci, da zopet zazvonijo ti zvonovi in jim oznanijo svečano vest, da so zopet pridobili sijajno zmago.

s O grbu Jugoslavije piše obširno »Jurtrani list«. Prvotno je bil določen za grb Jugoslavije beli dvoglavi orel, ki nosi na prsni ščit, razdeljen v tri dele: levi del je srbski, desni hrvatski, a spodnji slovenski. Srbijo predstavlja beli križ v rdečem polju in krog križa so štiri črke C. Hrvatsko predstavlja šah iz 24 polj, ki so rdeča in srebrna in sicer šest vrst po štiri polja. Slovenijo pa predstavlja bela zvezda in bel polmesec na modrem ozadju. Prišla pa je nova naredba, ki spreminja hrvatski del grba na ta način, da se polja v šahu ne vrste rdeče, belo, rdeče, belo, ampak na ta način, da nastane v figuri znamenje dvojne belega križa (Arpadov križ). Ta misel ni srečna radi vzporedbe ba v in radi križa ne, ki spominja na ogrsko gospodstvo. Neki heraldik se je izjavil, da ni pogriscen samo hrvatski grb popolnoma, ampak tudi srbski grb, ker je to grb bizantijske hiše Paleologa, ki so ga bili vzeli Nemanjići, in ima štiri ognjila in ne štiri črke C. To vprašanje bi moral rešiti parlament, ki bi moral vprašati za sodbo in svet hrvatske in srbske heraldične strokovnjake.

s Gledališče in cesar. Ko je dramatik Schönherr izročil dvorni drami skoraj hkrati svoji dve drami »Kraljestvo« in »Zemlja«, je Franc Ferdinand prepovedal vprizoritev drame »Kraljestvo«. Ob ti priliki pa so stavili vprašanje višjemu dvornemu mojstru: »Kaj pa je z »Zemljo«? Ali se ne misli lahko: da je stari kmet, ki noče umreti. Njih Veličanstvo in njegov sin, ki ne more podedovati, Njih cesarska Visokost Franc Ferdinand? Igro vseeno niso prepovedali. Pozneje je dobil zanjo kos polja in Schillerjevo državno nagrado, ker pa ni poslal hitro nekega dokumenta, bi se bilo vseeno kmalu vse podrlo. Na zadnje je vendarle dal nemški cesar svoj podpis in dobil je 6500 mark. Zdaj bi rad kupil hišico za svojo mater, ki jo je tako silno želela, pa je ni bilo več med živimi.

s Začetek sveta. Indijanski rod Bakiri v notranji Braziliji je edino nam znano ljudstvo ki do zadnjih dni še ni prišlo v stik z ostalimi ljudmi. Raziskovalec rudnin, ki je prišel prvi izmed ostalega sveta med nje, je hotel vedeti, kakšno vero imajo ti ljudje o svetu. Zato je vprašal njih poglavarja o početku sveta. »O«, je odgovoril, »edini človek pri nas, ki je tako star, da je bil takrat zraven, je ravno odšel na lov. Počakati moraš, da se vrne, pa ti bo povedal.«

s Novopečene Američanke. Mnogi ameriški vojaki so porabili vojno priliko za to, da so se oženili z Evropejkami. Sedaj so ameriške oblasti pečajo z vprašanjem, kako bi vse te novopečene Ameri-

čanke: Francozinje, Angležinje, Italijanke itd. spravili v novo domovino. Spričo vojaških transportov to ni lahko. Sklenili so, da bodo vse te vojaške žene zbrali v eni evropskih luk in jih nato skupaj prepekljali v Ameriko.

s Tragedija služkinje. Služkinja Frančiška Pšand lna Dunaju je imela razmerje z nekim paznikom z imenom Hakl, s katerim je imela tudi otroka. Ta pa je padel pozneje v vojni. Prosil pa jo je za ljubezen njegov brat, ki mu je ni odrekla, in zanosila otroka z njim. Nekega dne pa je dobila od svojega ljubčka pismo, v katerem jo je valil na svoje ženitovanje. Tedaj je sklenila, da umori otroka in sebe. Peljala ga je k Donavi in tam celo popoldne molila. Ko sta se približali dve gospe, je pahnila otroka v valove in še sama skočila za njim. Nje so rešili. Te dni je bila obsojena pred sodiščem na tri leta težke ječe. Ničnostna prijava je bila odklonjena.

s Tajnosten umor. Veliko pozornosti je obrnil London na tajnosten umor, ki se je izvršil v neki elegantni hiši enega najlepših okrajev mesta. Bogata vdova, ki je živel s svojo služinčadjo, je bila najdena neko jutro mrtva v postelji. V njenem grlu je tičal voz, narejen iz žepne rute, kot jih nosijo navadno angleški vojaki. Morilca iščejo pridno, a do sedaj se jim ni posrečilo, dobiti ga. Ker pa je umorjena izbirala svoje prijatelje iz višjih krogov in nikdar iz nižjih plasti ljudstva, in jih sprejemala, je stvar zamotana tem bolj v nek tajnosten mrak. Angleški detektivi imajo obilo dela.

s Premijera v Milanu. V Milanu se je igrala prvič komedija »L'innesto«, ki jo je spisal Pirandella. Vsebina je: Mož in žena živita 7 let srečno, a njun zakon je brezploden. Ljubila sta se »ljubavniško«, mož ni budil v ženi ljubezni materinstva. Naenkrat pa je navalil na ženo neki posurovelež in jo je posilil. To je prvo dejanje. Moža je to neljubo dirnilo, no, sčasoma so se zopet vrnili prvi »ljubavniški časi«. Stari vrtnar, ki govori pisateljevo filozofijo, pripravlja počasi ženo na čas, ko pridejo posledice onega napada. Ta čas je prišel — žena je bila noseča. Mož se je zopet razhudil nad ženo, a pod vplivom vrtnarja, ki mu je dokazoval iz primer rastlinskega življenja, da je ta zločin neznanen in iz govora žene, ki mu je dokazovala, da misli samo na njega, se je končno zopet udal. Občinstvo pa je bilo baje pri primjeri različenega mnenja.

s Višja vrsta ljudi. Francoski časopisi pišejo: V Nemčiji se je dogodilo to-le: V nekem gledališču ob Reni, je sedelo par vojakov, ki so pošteno plačali svoje vstopnice, blizu orkestra. Kar pride reditelj in pravi, da morajo prepustiti svoje plačane sedeže oficirjem. Drugi dan je izšla naredba, da se smejo za vojake izdajati vstopnice samo za 4. vrsto. Vi se zgrazate nad tem postopanjem junkerjev? No, ne govorite več o junkerjih. To se je res zgodilo v Nemčiji, ali v — okupirani Nemčiji, pri naši deseti armadi. Gotovi smo, da v strelskih jarkih gospodarji niso silili na prvo mesto. — List ima ponolnoma prav.

s Slavni italijanski igralec Emeste Novelli je 29. m. m. umrl v Neaplju. Pokopali so ga z največjimi častmi.

s Kino in šolska mladina. V Brnu je pregledalo učiteljstvo kinematografske filme in ugotovilo število šolskih otrok, ki kino obiskujejo. Od 3300 otrok v 95. srednjih in višjih razredov je hodila polovica semintja v kino, tretjina pogostoma ali pa redno in le šestina še ni bila nikoli v njem. Videli so pa v kinu: geografske slike 1656 krat, slike iz industrije in tehnike 1353 krat, mučenje živali 988 krat, pijance 1350 krat, prešestvovanje 1120 krat, otroke so zavržli 163 krat, ustrelili so 1224 ljudi, zastupili 625, zadavili tudi 625, obglavili 420, zadušili 336, zabodli 647, utopili 704, mučili 203, sežgali 23, žive zazidali 4, 207 se jih je razbilo. Dalje: Rop 1645 krat, tatvina 1179 krat, požig in umor 1171 krat, samomor 795 krat, detektivnih romanov 1225 krat. Celotno v 250 od policije pregledanih kriminalnih romanov vidimo 97 umorov, 45 samoumorov, 51 prešestev, 16 slik, kako napeljujejo k odpeljevanju, 22 ženskih ropov, 176 tatvin, 25 vlačug, 35 pijancev in celo armado detektivov. Vsaka opomba je odveč; samo začetek je dober, vse drugo pod kritiko.

s Živila za napitino. Sedaj med vojsko se je pripetilo marsikaj. Pride v berlinski hotel neki gospod z več težkimi zaboji; imel je notri živila za svoje berlinske sorodnike in prijatelje, med drugim krompir, jajca, surovo maslo in klobase. Poklical je obdarovance v hotel in jim razdal, kar jim je bilo namenjeno. Nekaj je pa še ostalo. Poklical je torej hotelsko osobe in jih je vprašal, kaj jim je ljubše, navadna napitina v denarju ali živila. Soglasno so se seveda vsi izrekli za živila. Dal je plačilnemu natakarju 25 funtov krompirja, sobnemu postreščku dvanaest jajc, sobarici funt surovega masla, vratarju pa srednje veliko klobaso. To je razdelil že v začetku svojega večdnega bivanja v Berlinu in je pravil na potovanju domov, da še nikdar v življenju ni bil v nobenem hotelu tako dobro postrežen kakor sedaj. Vse osobe ga je prosilo, naj se kmalu zopet oglasi.

s Razbojništvo arabskega spahijskega v Budimpešti. Pred par dnevi je napadel arabski spahi Halit en Hrvat zidarja Ivana Fabijane v neki budimpeštanski ulici in mu vzel 1400 kron denarja. Policija ga je hotela prijeti, a on je bežal in v tem begu je ustrelil enega izmed redarjev. Končno je bil ujet in oddan svojemu polku. Dokazalo se je, da je spahijskega napravil več hudodelstev.

s Spomenik Tegethofu v — Rim. Pravijo, da bodo spravili spomenik Tegethofa iz Pole v Rim, kot vojno trofejo. Naj vzamejo še otok Vis v Rim, da bodo imeli vse zlate spomine skupaj.

s Sodba. V nekem mestecu v Dalmaciji je imel sodnik izreči sodbo nad obtožencem. V sitnem položaju je bil, ko ni vedel, v čigavem imenu naj izreče sodbo. Pomislil je. Nato se je dvignil. Nastala je silna tišina, sodnik pa je izpregovoril: »V mojem imenu vas obsojam . . .« — Gorje nam, če nas začnejo soditi v svojem imenu!

s Visokošolec — razbojnik. Te dni krog poldne je zasebnik Ivan Sigl v Pragi prišel iz banke Union, kjer je dvignil večjo vsoto denarja, in se napotil domov v Platnersko ulico. Opazoval in sledil mu je mlad mož, ki ga je v prvem nadstropju napadel s topim orodjem in ga pobil na tla. Sigl je zaklical na pomoč, nakar so prihiteli ljudje. Napadalec je zbežal, a so ga ujeli in dognali, da je slušatelj tehnike Edvard Karner. Sigl je težko poškodovan.

s 800.000 K je poneveril, jih zaigral na borzi in se nato ustrelil ravnatelj anglo-avstrijske banke v Budimpešti Bihary.

s Brezalkoholne volitve bodo imeli na Dunaju, kjer bodo ob volitvah za tri dni prepovedali vsako prodajo alkoholnih pijač.

s Politično visoko šolo ustanove v Pragi, ki bo imela najbrže šest oddelkov; en oddelek bo deloval kot diplomatska šola, drugi pa časnikarska šola.

s Nepojasnjen umor. V Ljubnu na Štajerskem je 5. t. m. nenadoma umrla žena višjega inženjerja Wrubel, Mary Wrubel. Mož je odredil, naj se truplo prepelje v Monakovo, kjer bi ga sezgali. Ker je bil vzrok smrti nejasen, je pa odredila oblast policijsko-zdravstveno obdukcijo in tu so dognali, da je imela umrla na glavi sedem težkih poškodb, ki so morale povzročiti smrt. Poklicali so nato še prof. dr. Albrechta iz Gradca, ki je ugotovil isto. Državno pravdnštvo je proti inženjerju Wrublu uvedlo preiskavo, proti varščini 20.000 K so ga pustili na svobodi. Wrubel taji vsako krivdo.

s Ustrelil se je in obesil. Jako originalna smrt ni več samo v pregovoru. Poskusil jo je storiti 57 letni mesar Franc Dobrovolni, ki je te dni napravil dvojni samomor. Vtaknil je glavo v zanjko, ki je visela na nekem žeblju in se ustrelil z revolverjem v desno senco. Ko se je Dobrovolni nezavesten zgrudil, se je zanjka zadrgnila. Moža so dobili že mrtvega. Vzrok samomora je bila žalost za svojo ženo, ki mu je bila umrla.

s »Siromakji« so državo sleparili. Nadvojvoda Karol Štefan — tako piše »Arbeiter Zeitung« — ki je stanoval v Saybuschu in se je čutil že na pol kot poljski kralj, je imel hčerko Eleonoro, ki se je poročila s pl. Klotzom. Ko pa se je poročila, se je morala odreči vsem nadvojvodskim pravicam. Nadvojvodi in nadvojvodinje pa so imeli tudi posebno pravico, da jim ni bilo treba frankirati pisem in sploh nobenih pošiljatev ne. To prednost pa niso imeli samo vsi, ampak tudi tisti, ki so pisma pošiljali. Med ojno je živel pl. Klotz v Pulju, njegova soproga pa na Dunaju ali v Badnu. Dan za dnevom sta si pisala priporočena pisma, ne da bi plačala poštnino. To pa se je zgodilo na ta način: Klotz je zapisal na naslov: »Nadvojvodinja Marija Terezija«, ki je njegova tašča in njegova žena se je podpisala kot odposiljalčica »Nadvojvodinja Marija Terezija«, četudi niena mati pogosto ni bila doma. Na ta način so sleparili, da so prihranili — znamke. Če pa je hotela pri nas uboga ženica pisati sinu v bolnišnico v zaledju, je morala plačevati znamke na pisma.

Peter Klemen:

Moja pot.

Zapiski kurirja, ki je hodil prepočasi.

(Dalje.)

Zagledali smo nedaleč večje število slabo skrupiranih barak, na levi pa velikansko število navadnih vojaških šotorov.

Voznik je bil tako prijazen in nam je namignil, da mi kot »signori« pridemo v barake. Pripomnil sem, da mora ubogo vojaštvo posebno ponoči zebsti v navadnem letnem taborišču, a on je odgovoril, da kurijo »e si trovano molto bene (in se počutijo zelo dobro)«.

Ni bilo več časa ne za razgovor ne za sentimentalno razglabljanje, kajti stali smo že pred pisarniško barako. Karabinjerja sta izročila naše listine stotniku, se postavila nam za hrbet, da kdo ne uide in cakala na povelje.

Stotnik jima je dal znamenje, naj odideta. Zaslišal nas je drugega za drugim in znova smo začeli pripovedovati o svoji jeremijadni misiji in politični brezmadežnosti. Tako nedolžni in naivni smo bili postali, da bi se vislice zlomile iz usmiljenja do nas, če bi nas hoteli po avstrijsko kaznovati. Oh, ti dobri, nadčloveško usmiljeni Franc Jožefi! Ti, ki nisi imel nikake človeške slabosti. Ti, ki si, kot so pisale naše brumne bukve, prestal toliko človeškega gorja, tudi par ur karabinjerjev ne bi ti bilo škodovalo.

Stotnik je naše listine pogledal in je omenil, da sam glede nas ne more ničesar ukreniti in mora naše popirje poslati »al comando supremo« (k najvišjemu poveljstvu ujetniškega tabora, to se pravi: k gošpodu majorju).

Po njegovem odhodu nas je počastil s svojim obiskom neki »sottotenente« (podporočnik). Zelo prijazen je bil in govoril je tako po domače, da bi bil kak otrok dobil zaupanje vanj. In govorili smo o naših krajih, o Trstu in Ljubljani, o Reki in Dalmaciji.

»Torej, kaj mislite napraviti z nami, ali nas zaprete, ali internirate, ali izpuštite?«

»Eh, probabilmente si resta qui, poiché i loro documenti non valgono ma pipa di tabacco (najbrže ostanete tu, ker vaši dokumenti niso vredni pipe tobaka)«.

Najbolj se je interesiral zame, ker mu je dobri Goba povedal, da sem iz Ljubljane. Vprašal me je, kako je pri nas s prehrano, in ko sem mu odgovoril, da je vsega malo, me je hudomušno zavrnil, češ, da je ribji lov v jadranskem morju zopet prost in lahko lovimo ribe.

Mož je imel pač čudne nazore o naši aprovizaciji. Seveda bi bilo čisto umestno po italijanskem naziranju, da bi mi Jugoslovani poleti jedli kebre, po zimi pa bi se izpremenili v morske pse in bi se mastili po Jadranskem morju, kjer bi nas naši »kulturni prijatelji« lovili in izvažali našo mast.

»Eh,« je nadaljeval naš prijatelj, »vsaj en mesec prezgodaj ste prišli v Italijo? Raje bi bili ostali doma!«

»Kaj se to pravi, kaj mislite s tem:

en mesec prezgodaj?« sem ga ponižno vprašal.

»Io se pravi, da postanete naši gostje, kakor onile tam,« je ironično pripomnil, kazaje proti barakam.

Nato nam je še pripovedoval, da je bil pred vojsko petnajst let v Ljubljani in da ima pri nas edino kranjske klobase v dobrem spominu.

Ko nas je tako nekaj časa »zabaval«, je odšel in ostali smo sami.

Nismo dolgo časa čakali, pa jo hitrih korakov primana nazaj in nam pove, da ne ostanemo v Regini.

»Greste nazaj v Castelfranco, od tam pa ali naprej ali nazaj,« tako nam je obljubil, meni pa je naročil: »Quando arriva a Lubiana, saluti l'amico Predović e le sue «klobase» (kadar pridete v Ljubljano, pozdravite prijatelja Predoviča in njegove klobase)!«

Zahvalil sem se za oba pozdrava, a rekel sem, da drugega pozdrava nimam komu izročiti, ker so klobase med vojsko pri nas izumrle.

Sedli smo zopet v voz, ki nas je že čakal, in karabinjerja sta zavzela svoja prejšnja mesta.

Zdrdrali smo nazaj v Castelfranco, a ničesar nismo znali, kaj se godi z nami.

Mrak se je že delal, ledena sapa je brila od severa.

Dospevši v mesto, nas vpraša karabinjer, ki je sedel zadaj na vozu: »Kam pa je naročil podporočnik, da gremo?«

Začudili smo se vsi, kako da on tega ne ve, posebno neprijetno pa se nam je zdelo, ker je trdil, da mu tudi naših dokumentov niso vrnil.

Zahtevali smo, da takoj gremo nazaj v Regino. Avtomobil se je obrnil in hajdi zopet v tabor po dokumente.

Ko smo prispele tja, je neki častnik ozmerjal karabinjerja, zakaj nista prosila za povelje in nista vzela naših dokumentov, ko smo odhajali.

A eden se je izgovarjal, češ, da sta nas mislila spremiti do postaje, a ker nam ni bilo o tem nič znane, smo se vrnili nazaj, da vzamemo tudi listine.

Poklical nas je nato major v svojo pisarno in izjavil skoraj z obžalovanjem, da nas ne more obdržati, ker naši dokumenti diše nekam po diplomatskih poslih in bi bilo za rešitev našega vprašanja treba posebne komisije interahiranih držav.

Diktiral je svojemu strojepiscu pismo in ker je govoril precej glasno, smo slišali vsebino: »Francoskemu poveljstvu v Castelfranco. Poslenih ljudi ne morem sprejeti, prosim da njih izročitev in prejem tega dopisa potrdite. Komandant ujetniškega tabora v Regini.«

Aprovizacija.

a Vojne klobase na rumene izkaznice C štev. 2401 do konca. Stranke z rumenimi izkaznicami C prejmejo vojne klobase v sredo, dne 12. t. m. pri Mühleisnu. Določen je tale red: v sredo, popoldne od 2. do 3. ure štev. 2401 do 2600, od 3. do 4. ure štev. 2601 do 2800, od 4. do 5. ure štev. 2801 do konca. Stranka dobi en četrť kg klobas, kilogram stane 4 krone.

Deklica Elsalila.

Roman. — Napisala Selma Lagerlöf.

(Dalje.)

Bil je obrnjen proti tramu, kje je pokojnica stala in gledal v njo. Elsalila je mislila, da on ne vidi rajnice. On ni govoril o nji, temveč o nekem, na katerega neprestano misli. Ona bi bila rada vedela, na koga gospod Arhijs neprestano misli.

Naenkrat je zapazila, da je pokojnica sedla na klop poleg gospoda Arhijsa in mu nekaj šepče.

Toda Arhijs ni vedel, da mu je ona tako blizu in da mu šepče...

Elsalila je videla, da je gospod Arhijs naenkrat naslonil glavo na roke in jokal. »Ah, da nisem našel to mlado deklico«, je dejal. »Ne kesam se za druge; ali zakaj nisem odpustil deklici, ki me je tako lepo prosila!«

Oba škota sta nehala piti in prestrašeno pogledala Arhijsa, ki se je kesal svojega dejanja. Nekaj časa so molčali, nato je vstal eden, stopil do krčmarice mize in natočil veliko čašo črnega vina. Potem se je vrnil do Arhijsa, potrepljal ga po rameni in dejal: Pij brat! Še je dobra letina Arnejeva! Dokler imamo denarja, da kupimo vina, se ne izplača žalovati!

V tem hipu je Elsalila videla, kako je pokojnica vstala s klopi in izginila.

V istem trenutku je videla Elsalila tri ljudi z velikimi bradami in kožuhi, ki so tolkli po Arnejevih ljudeh. In zdaj je videla, da se to oni trije ljudje, ki so sedeli v pivnici: Arhijs, Filip in Preginald.

III.

Elsalila je šla iz sobe, kjer je prala čaše in tiho zaprla vrata. V ozkem hodniku se je naslonila na steno, kjer je stala nepremično skoraj eno uro.

Ko je stala tako, je mislila: Jaz ga ne morem izdati. Če tudi mi je napravil toliko zla, ljubim ga. Ne mogla bi ga spraviti na vislice. Ne bi mogla gledati, da bi mu trgali roke in noge.

Vihar, ki je divjal cel dan, je postajal močnejši bolj ko se je bližal večer in Elsalila je slišala njegov šum, ko je stala v traku.

Pršla je prva poletna ploha, je pomislila ona. Pršla je, da otaja led, da se odpelje Arhijs in se ne vrne več in ne bo delal več zločinov v tem kraju. Čemu bi se vračal, da bi ga vlovili in kaznovali? Tega ne želijo ne živi in ne mrtvi.

Elsalila je ogrnila ogrinjalo. Mislila je iti domov in se lotiti dela, a nikomur nič povedati o tajnosti.

Toda predno je šla, se je premislila. Postala je in poslušala, kako zaviha burja. Mislila je zopet na to, da bo kmalu prišlo poletje, da bo skopnel sneg in ozelenela zemlja.

Bog se usmili, kakšno bo to poletje name, je pomislila Elsalila. Kako srečna sem bila pred letom! S sestro sem šla gozdom, da prineseva zelenja. Tedaj so bile, kako je ob potu okleščena miada breza. Toda opazili sta, da je pričela zeleneti narava.

Sestrica jo je ustavila in dejala: »Ah, uboga drevesce, kaj si storilo, da ne moreš umreti, četudi si vso obsekano.« Zakaj zeleniš, kot da še živiš?»

Tedaj se je Elsalila nasmejala in odvrnila: »Zeleni za to, da oni, ki jo je obsekali, to vidi, kakšno škodo je napravil in se radi tega pokesa.«

Toda njena sestra se ni smejala, niti so prišle solze v oči.

»Velik greh je, posekati drevo, ko brsti in ima toliko moči, da ne more umreti. Strašno je mrtvim, ki ne najdejo miru v grobu. Ne morejo čakati ne dobrega, ne uživajo ne ljubezni, ne sreče. Samo po enim hrepenijo, da bi počivali v miru. Jaz bi zajokala, ko ti praviš, da breza ne more umreti, ko misli na moritve. To je najtežja obsodba za onega, ki je oropan življenja, a ne more počivati v miru, ker mora preganjati svojega morilca. Mrtvi ne bi smeli hrepeneti po drugem, kot da počivajo v miru.«

Ko se je Elsalila spomnila na to, je začela jokati in lomiti roke.

»Moja sestra ne bo imela miru v grobu«, je dejala, »če ne izdam mojega drugega. Če ji ne pomagam, mora bloditi po zemlji brez miru in počitka. Moja uboga sestra ne želi drugega, kot mir v grobu in tega ji ne morem dati, če ne spravim onega, ki ga ljubim, na morišče.«

IV.

Gospod Arhijs je šel iz pivnice in krenil skozi ozek hodnik. Tu je bila prižgana svetilka, ki je visela od stropa. Ob svetlobi je zapazil malo deklico, naslonjeno na steno.

Bila je bleda in stala je tako tiho, da se je Arhijs prestrašil in pomislil: Sedaj mi je prišla pred oči pokojnica, ki me slednji dan preganja.

Ko je šel gosp. Arhijs mimo Elsalile, je položil roko nanjo, da bi se prepričal, če je to res pokojnica ali ne. Toda roka je bila tako hladna, da ne bi mogel spoznati, če je to roka pokojnice ali živega bitja.

Ko se je dotaknil njene roke, se je ona umaknila in gospod Arhijs je spoznal Elsalilo.

On je mislil, da je prišla radi njega, pa se je zelo vzradostil, ko jo je zagledal. V tem hipu mu je šinila v glavo misel. Sedaj vem, kaj moram napraviti, da me rajnica ne bo preganjala.

»Bog te blagoslovi. Ti si nocoj prišla k meni,« je dejal Arhijs.

Toda Elsalila je bila tako žalostna, da mu radi solz ni mogla povedati, da ni prišla radi njega.

»Elsalila,« je dejal gospod Arhijs. »Več dni me ni bilo pri tebi, ker me mučijo težke misli. Ne dajo mi miru; tako mi je, da bi znorel. Nocoj mi je malo boljše, ne vidim pred seboj slike, ki me muči. Ko vidim tebe, moram še bolj misliti na deklico, kateri sem storil zlo. Tudi dru-

gim ljudem sem storil krivico, a radi njih me vest ne muči tako kot radi deklici.«

Ker je Elsalila neprestano molčala, je pograbil njeno roko in ji poljubil prste.

»Čuj, Elsalila, kaj mi je reklo srce, ko sem te zagledal tu, ko si čakala na me. Ti si grešil, krivično si postopal z ono deklico, zato moraš poplačati ta greh. Vzemi moraš njeno prijateljico in tako delati z njo, da ne bo nikdar občutila bolesti. Biti ji moraš tako zvest, da jo boš zadnji dan življenja ljubil bolj kot na dan poroke.«

Elsalila je jokala.

»Zakaj jočeš, Elsalila?« je vprašal.

»Jočem, gospod Arhijs, ker vas preveč ljubim.«

Tedaj se ji je Arhijs približal in jo je objel okrog pasu. »Ali slišiš, kako zuna besni vihar?« ji je dejal. »To pomeni, da bo morje kmalu svobodno in da se bodo ladje mogle vrniti v mojo domovino. Povej, Elsalila, ali hočeš iti z menoj, da bom popravil, kar sem zagrešil drugi?«

Gospod Arhijs je začel Elsalili šepetati o lepem življenju, ki jo čaka, in ona je pomislila: »Oh, ko ne bi vedela, kaj je storil. Tedaj bi šla z njim in bila bi srečna.«

Gospod Arhijs jo je hotel poljubiti na čelo. Tedaj pa se je ona spomnila pokojnice, ki je bila nedavno pri nji in jo je poljubila. Odtrgala se je od Arheja in dejala: »Ne, gospod Arhijs, ne grem z vami.«

»Moraš iti z menoj!« je dejal gospod Arhijs, »ker brez tebe sem uničen.«

Začel je šepetati deklici še nežnejše stvari in ona je pomislila: Ali ne bi uga-jalo Bogu in ljudem, če bi obžaloval svoje dejanje in postal pravičen človek? Komu bo koristilo, če bo kaznovan in umorjen?

Mejtem ko je začela Elsalila tako misliti, je prišlo mimo par ljudi, ki so šli v pivnico. Ko je Arhijs opazil, da pazno gledajo njega in deklico, je dejal:

»Pojdi, Elsalila. Spremil te bom domov. Nečem, da kdo vidi, da si me prišla iskat sem v pivnico.«

Tedaj se je Elsalila spomnila, da ima izvršiti drugo nalogo, ne da uboga Arhijsa. Toda srce jo je bolelo ob misli, da mora izdati njegov zločin.

Nato sta krenila do Torarinove koč. Elsalila je mislila vso pot: moja sestra gotovo ni mislila na to, da on želi obžalovati svoje dejanje in postati dober človek.

Gospod Arhijs je govoril Elsalili vedno lepše besede. Bolj kot ga je poslušala, bolj pogumna je bila.

»Morda me je sestra pripeljala sem zato, da slišim te besede,« je pomislila. »Ona me od srca ljubi. Ona mi ne želi nesrečo, ampak srečo.«

Ko sta se ustavila pred kočjo, jo je vprašal Arhijs še enkrat, če hoče z njim čez morje. In Elsalila mu je odgovorila, da ga bo spremljala z božjo pomočjo.

(Dalje.)

Širite „Večerni list“

Izdajatelj konsorcijski »Večernega lista«.

Odgovorni urednik Viktor Cencič.

Tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.